

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦІННІСНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦЯ»

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування»
Тривалість викладання	4-й семестр (7,8 чверть)
Кількість кредитів	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Заняття:	
лекції	2 години на тиждень
практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5122>

Кафедра, що викладає Менеджменту

Викладачі:

Варяниченко Олена Володимирівна (лекції)
доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка: <https://is.gd/xB4M8J>

E-mail:

Varianichenko.ov@nmu.one

Архипенко Тетяна Анатоліївна (практичні)
доцент, доктор філософії

Персональна сторінка: <https://is.gd/brVKCB>

E-mail:

Arkhyenko.Te.A@nmu.one

1. Анотація до курсу

Освітня компонента «**Ціннісні компетенції фахівця**» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки.

Дисципліна «**Ціннісні компетенції фахівця**» демонструє яким чином відбувається практичне формування компетентностей на основі ціннісної орієнтації.

Вивчення дисципліни дозволить фахівцям застосовувати отримані знання та вміння ефективно й творчо як в міжособистісних відносинах так і в професійних ситуаціях.

На заняттях визначемо сутність цінностей, їх основне функціональне призначення, яке становить вищий рівень людських потреб, а особливо цінностей молодих фахівців як майбутнього країни, гарантів суспільного прогресу.

Ми разом доведемо, що компетентність – поняття, яке логічно походить від ставлень до цінностей та від знань до умінь.

Обґрунтуємо складові професійної компетентності майбутніх фахівців з публічного управління та адміністрування щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей та системи цінностей, які забезпечують світоглядну, комунікативну, етичну основу сучасної особистості; створюють підґрунтя для формування конкурентоспроможного фахівця в сфері публічного управління та адміністрування, здатного приймати рішення і нести за них відповідальність та працювати в команді, готового до постійного самовдосконалення, адаптування до змін в умовах мінливого середовища.

Завдання курсу – навчити здобувачів вищої освіти:

- розуміти сутність компетентнісного підходу та роль культури й цінностей у підготовці фахівців для сучасного ринку праці та управлінні професійною кар'єрою;
- дослідити особливості роботи фахівця в міжнародному середовищі;
- напрацювати спроможність управляти часом та кар'єрою фахівця як складовою відповідальності та автономії;
- розуміти роль інформації та комунікацій у роботі фахівця;
- навчитися творчо мислити та формувати креативну особистість фахівця;
- розвивати вміння приймати рішення;
- навчитися бути етичним та відповідальним у діяльності;
- ознайомитися з тенденціями екологізації та сталого розвитку суспільства;
- описувати роль науки та основи наукового дослідження;
- засвоїти сутність процесів планування і контролю проєктів та формування проєктної команди.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- розуміти теорію компетентності, використовувати компетентнісний підхід в освітній та професійній діяльності в сфері публічного управління та адміністрування;
- розуміти цінності, їх основне функціональне призначення, етично діяти як член громадянського суспільства, розуміти роль культури та верховенства права у професійній діяльності;
- діяти на основі етичних міркувань та моральних принципів з повагою до різноманіття та міжкультурності, розвиватися відповідно совісті, гідності та честі;
- демонструвати вміння управляти часом, розуміти принципи побудови кар'єри, усвідомлювати відповідальність за свої дії;
- формувати діловий імідж фахівця з публічного управління та адміністрування, планувати та управляти професійною кар'єрою, ініціювати соціальну активність та виявляти лідерські якості;
- використовувати навички тайм-менеджменту та самоорганізації для результативної роботи групи (команди);
- формувати креативну особистість фахівця, виявляти та використовувати творчий потенціал людини, розвивати талант, використовувати критичне мислення, примножувати досягнення суспільства;
- демонструвати емоційну зрілість та вміння приймати етичні управлінські рішення в різних сферах діяльності за фахом;
- розуміти основи наукових досліджень, на основі базових знань з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства зберігати та відтворювати наукові здобутки в професійній сфері;
- розуміти принципи побудови ефективних комунікацій між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- усвідомлювати наслідки функціонування організації, розуміти сутність і роль корпоративної соціальної відповідальності, значення органів державної влади у формуванні регуляторного середовища;
- розуміти напрями екологізації та сталого розвитку суспільства, діяти соціально відповідально, вибудовувати взаємодію з громадянами, органами державної влади та місцевого самоврядування;
- організувати команду проєкту, аналізувати ролі її членів, налагоджувати ефективну комунікацію та взаємодію в процесі вирішення професійних завдань у сфері управління та адміністрування.

4. Структура курсу

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
ЛЕКЦІЇ	
1. Компетентністний підхід у підготовці фахівців для сучасного ринку праці	
1.1. Європейський простір вищої освіти як складова асоційованого членства України в ЄС	
1.2. Спеціальні та загальні компетентності. Компетентності та результати навчання	
1.3. Можливості українських здобувачів освіти в Європейському просторі вищої освіти	
2. Роль культури та цінностей у професійній діяльності фахівця	
2.1. Культура у сучасному світі. Артефакти культури, її характерні ознаки	
2.2. Організаційний клімат та організаційна культура: їхній вплив на кар'єрне становлення молодих фахівців	
2.3. Культура та уявлення про справедливість. Громадянське суспільство та верховенство права як цінності фахівця	
3. Особливості роботи фахівця у міжнародному середовищі та культурному різноманітті	
3.1. Особливості міжнародного середовища та міжнародного бізнесу	
3.2. Міжнародні колективи та категорії персоналу (експатріанти, місцеві громадяни, вихідці з третіх країн, імпатріанти)	
3.3. Конвергенція та дивергенція культур у сучасному світі. Моноактивні, поліактивні та реактивні культури. Низькоконтекстуальні та висококонтекстуальні культури	
3.4. Особливості ділових культур країн-партнерів України	
4. Управління часом та кар'єрою фахівця як складові відповідальності та автономії при набутті життєвого досвіду	
4.1. Аналіз витрат часу в системі таймменеджменту	
4.2. Планування робочого часу. Прийняття рішень про пріоритети в таймменеджменті	
4.3. Принципи управління та планування власної кар'єрної стратегії фахівцем з урахуванням таймменеджменту та сенсу життя	
5. Комунікативна компетенція у роботі фахівця	
5.1. Значення інформації у сучасному світі, її класифікація, вимоги до неї. Категорії інформації	

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
5.2. Поняття, характеристики та різновиди комунікацій	
5.3. Психофізіологічні та соціокультурні перешкоди у комунікаціях. Підвищення ефективності комунікацій	
5.4. Комунікації та конфлікти	
6. Мислення та творчий потенціал фахівця як особистості	
6.1. Властивості критичного мислення та розуміння інформації	
6.2. Використання у діяльності фахівця аналізу, синтезу та порівняння	
6.3. Критична оцінка інформаційних потоків та опрацювання інформації з різних джерел	
7. Формування креативної особистості фахівця	
7.1. Процес і природа креативного мислення	
7.2. Етапи креативного процесу. Форми виявлення, розвитку і використання творчого потенціалу людини	
7.3. Мотивація особистості креативного типу	
8. Уміння приймати рішення як компетентність фахівця	
8.1. Поняття управлінського рішення. Етапи процесу прийняття рішення та класифікація рішень	
8.2. Фактори впливу на прийняття рішень. Стадії технології ухвалення рішення в організації. Кількісні та якісні методи обґрунтування та прийняття етичних рішень	
8.3. Стилi прийняття рішень та емоційна зрілість. Підходи до прийняття рішень: дерево рішень, метод риби, метод майндмепінгу (ментальних карт)	
<i>Тестова контрольна робота</i>	30
9. Етика та відповідальність у діяльності фахівця	
9.1. Етичні норми, цінності та моральні орієнтири у діяльності фахівця	
9.2. Мовна культура ділової розмови	
9.3. Основи побудови ділового іміджу фахівця	
10. Професійна кар'єра майбутнього фахівця	
10.1. Поняття професійної кар'єри, класифікація, ділова кар'єра та її типологія	
10.2. Моделі кар'єри, її види й етапи. Зміст ділової кар'єри, фактори формування кар'єри	
10.3. Механізми кар'єри, управління кар'єрою, лідерство	
11. Соціальна відповідальність у сучасному світі	
11.1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності	
11.2. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі	

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
11.3. Соціальне підприємництво як форма соціальної відповідальності	
12. Наукова компетентність та основи наукових досліджень	
12.1. Сутність науки, її основні елементи як системи знань. Класифікація наук	
12.2. Наукові цінності, методологія та методи наукових досліджень	
12.3. Організація наукових досліджень	
13. Екологізація та сталий розвиток суспільства	
13.1. Відповідальне ставлення організацій до довкілля в контексті визначення цілей сталого розвитку	
13.2. Етапи становлення концепції сталого розвитку	
13.3. Стандарти екологічного менеджменту. Законодавство України про охорону навколишнього середовища	
13.4. Цілі сталого розвитку: Україна	
14. Основи планування і контролю проєктів	
14.1. Структуризація проєкту	
14.2. Сітьове і календарне планування	
14.3. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету	
15. Формування та розвиток команди проєкту	
15.1. Роботи з формування команди. Аналіз ролей членів команди (тест Белбіна)	
15.2. Управління конфліктами в проєкті. Критичні області поведінки персоналу в процесі виконання проєкту	
15.3. Лідерство і мотивація в команді. Моніторинг ефективності команди	
<i>Тестова контрольна робота</i>	20
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1. Ціннісні компетенції вітчизняних компаній різних видів економічної діяльності. Побудова профілю компанії <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення презентації</i>	6
2. Теорія компетентності <i>Участь у дебатах, робота в команді</i>	4
3. Особливості ділових культур країн-партнерів України та розвиток міжкультурної компетенції фахівця <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення презентації</i>	4
4. Система управління часом крізь призму цінностей та пріоритетів особистості <i>Індивідуальне завдання - заповнення складових елементів піраміди</i>	6

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
<i>Франкліна</i>	
5. Інформаційно-комунікаційна компетентність як складова професійної діяльності фахівця <i>Участь в обговоренні питань щодо ролі інформації та комунікацій у роботі фахівця</i>	4
6. Мислення, творчий потенціал, креативність фахівця та талант <i>Робота в команді з написання есе на тему: «Що таке талант і як його розвивати»</i>	4
7. Етапи прийняття та класифікація рішень: формування компетентностей і етичних орієнтирів <i>Участь в обговоренні питань щодо процесу прийняття управлінського рішення та класифікації рішень</i>	4
8. Візуалізація та структурування інформації за допомогою ментальних карт <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення ментальної карти «Моя майбутня професія» або за темою, яка узгоджена з викладачем</i>	6
9. Критичний аналіз інформації методом Fishbone <i>Робота в команді над побудовою діаграми Ісікави щодо запропонованої проблеми</i>	4
10. Секрети кар'єри успішних особистостей <i>Участь в обговоренні прикладів кар'єри успішних особистостей</i>	4
11. Етика та цінності у вирішенні міжнародних еколого-економічних проблем <i>Участь в обговоренні сучасних еколого-економічних проблем людства</i>	4
Загальна кількість	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до системи Moodle та застосунків Microsoft Office, зокрема MS Teams; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі 2 контрольних тестових робіт, які містить тестові закриті запитання (чотири варіанти відповідей, одна відповідь правильна). Правильна відповідь на тест оцінюється у 2 бали. Лекційна тестова контрольна робота 1 включає 15 тестів - максимально оцінюються у 30 балів (15 тестів × 2 бали/тест), лекційна тестова контрольна робота 2 включає 10 тестів - максимально оцінюються у 20 балів (10 тестів × 2 бали/тест). Загалом отримується **максимум 50 балів**, тобто 50% від оцінки за освітній компонент.

Практична частина оцінюється за результатами виконання індивідуальних завдань, демонстрації та обговорення презентацій, участі у дебатах та дискусіях тощо (див. в таблиці розділу 4). Детальний опис критеріїв оцінювання якості виконання завдань та участі у командній роботі представлено у Методичних рекомендаціях до проведення практичних занять та самостійної роботи (Варяниченко О.В. Ціннісні компетенції фахівця [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи для здобувачів освітнього ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування» / О.В. Варяниченко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 27 с.). У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 50 балів**, тобто 50% від оцінки за освітній компонент.

Отримані бали за теоретичну та практичну частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
50	50	100

Для уточнення оцінки за кожною поточною контрольною роботою, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи здобувача після її виконання можливе проведення співбесіди.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (іспит)** під час сесії.

Іспит проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **25 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей (одна відповідь правильна), оцінюється у 2 бали за 1 тест (**разом 50 балів**) та **1 практичного творчого завдання** з побудови ментальної карти за запропонованою викладачем тематикою з практичної частини, яке оцінюється максимум у 50 балів (**разом 50 балів**), причому:

- 41-50 балів: адекватність, структурованість, логічність змісту, дотримання принципів складання інтелект-карт, адекватність добору графічних образів (рисуноків, знаків, символів на основі встановлених асоціативних зв'язків), гармонійність дизайну (виважене просторове розміщення, кольорова гама, використання засобів наочної виразності), наявність чіткої розгалуженої структури, яка побудована на основі ключових слів, наявність центрального образу, наявність головних та другорядних гілок, що відображають ієрархію ідей та ключових понять, оригінальність;

- 31-40 балів: адекватність, логічність змісту, дотримання принципів складання інтелект-карт, гармонійність дизайну (виважене просторове розміщення, кольорова гама, використання засобів наочної виразності), наявність чіткої розгалуженої структури, яка побудована на основі ключових слів, наявність центрального образу, наявність головних та другорядних гілок, що відображають ієрархію ідей та ключових понять;

- 21-30 балів: адекватність, логічність змісту, дотримання принципів складання інтелект-карт, наявність чіткої розгалуженої структури, яка побудована на основі ключових слів, наявність центрального образу, наявність головних та другорядних гілок, що відображають ієрархію ідей та ключових понять;

- 11-20 балів: адекватність, дотримання принципів складання інтелект-карт, наявність центрального образу, наявність головних та другорядних гілок, що відображають ієрархію ідей та ключових понять;

- 0-10 балів: завдання не зроблено, або наведена ментальна карта не відноситься до теми запитання, не дотримано принципи складання інтелект-карт, немає центрального образу, немає головних гілок, немає другорядних гілок.

Отримані бали за теоретичну та практичну частину курсу додаються (результуюча оцінка за комплексну контрольну роботу) і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Для уточнення оцінки, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи здобувача після або під час письмового екзамену можливе проведення співбесіди.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

- «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://surl.lu/kastdv>;

- Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/ubivnx>;

- Політика щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/mknwsa>.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Правила на заняттях при дистанційному навчанні (за умови наявності потужного інтернету та світла):

- візуальний контакт,
- увімкнути камери,
- виключити мікрофон, включити за необхідності виступу,
- проявляти активність,
- дотримуватися регламенту.

7.3. Політика щодо перескладання. Якщо здобувач не отримав оцінку з підсумкового оцінювання за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), то із дозволу деканату відбувається перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з навчальної дисципліни, коли здобувач отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби здобувача виправити оцінку й не

допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої прездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Результати ліквідації академічної заборгованості заносяться в окрему відомість.

Детальніше дивитися:

- Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 33 с. <https://is.gd/93GaHV>;

- Положення про систему запобігання та виявлення плагіату Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Дніпро, НТУ «ДП», 2025. - 9 с. URL: <https://surl.lu/kastdv>.

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку: подати письмову заяву до декана факультету та далі рухатися процедурою оскарження, викладеною у Кодексі академічної доброчесності <https://surl.li/ubivnx>

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <https://surl.li/jgnsdl>

2. Буняк Н.М., Черчик Л.М., Милько І.П. Самоменеджмент: навчальний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2023. 221 с. URL: <https://is.gd/7iJBKc>

3. Варяниченко О.В. Дистанційний курс з дисципліни «Ціннісні компетенції фахівця» на платформі Moodle для бакалаврів освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування», 2024 рік. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5122>

4. Варяниченко О.В. Ціннісні компетенції фахівця [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи для здобувачів освітнього ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281

Публічне управління та адміністрування» / О.В. Варяниченко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 27 с.

5. Гайдученко С. О. Організаційна культура : консп. лекцій. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/356030187.pdf>

6. Ганаба С. О. Стратегії розвитку критичного та креативного мислення : навчальний посібник. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2021. 128 с. Режим доступу: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058191.pdf>

7. Дученко М.М., Шевчук О.А. Бізнес-етика: навч. посіб. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cec80c25-c82f-46ff-8e7c-c924e9585f5d/content>

8. Жукова О. А. Комишана А. І. Компетентнісний підхід у вищій школі: теорія та практика : моногр. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 264 с. URL: <https://doi.org/10.26565/9789662856729>

9. Крисоватий А. І., Зварич Р. Є. Міжнародний менеджмент: підручн. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 508 с. URL: <https://surl.li/vncseq>

10. Мирончук Н. М. Основи самоорганізації у професійній діяльності: навч.-метод. посіб. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2020. 133 с. URL: <https://cutt.ly/eeS93BQP>

11. Могилевська О.Ю., Павловський С.А., Поворозник М.Ю., Парій Л.В., Ребрина А.М., Наголюк О.Є., Братух В.В.. Тайм-менеджмент: навч. посіб. Київ. КНДУ «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста». 2025. 242 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_2366_53474761.pdf

12. Новожилова М. В. Н74 Методи та засоби прийняття рішень : навч. посіб. / М. В. Новожилова, О. І. Чуб ; Харків. нац. ун-т міськ. гос-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 115 с. URL: <https://is.gd/3xhyTC>

13. Панченко С. В., Дикань О. В., Громова О. В. Комунікативний менеджмент: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2024. 184 с. URL: <https://is.gd/4zWtJxI>

14. Петрушенко В.Л., Савельєв В.П., Сурмай І.М. Етика та естетика: навч. посібн. Львів: Видавництво «Новий світ – 2000», 2020. 304 с. URL: <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/09/Etyka-ta-estetyka.pdf>
<https://is.gd/V1Cu73>

16. Свидрук І.І., Турянський Ю.І., Миронов Ю.Б. Організаційна поведінка. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с. URL: <https://kerivnyk.info/orhanizatsiyna-povedinka>

17. Семенов О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с. URL: <https://is.gd/tn7eta>

18. Ціннісні компетенції фахівця [Електронний ресурс]: конспект лекцій для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Публічне

управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування» / уклад.: Г.В. Баранець, А.В. Бардась, М.В. Бойченко, О.В. Варяниченко, А.В. Дудник, М.І. Іванова, Ю.С. Папіж, С.Ф. Саннікова ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 759 с.

Додаткові

1. Гончар, Л. Формування культури професійної діяльності майбутніх менеджерів: психолого-педагогічні аспекти. *Український Педагогічний журнал*, 2020. №1, С. 95–99. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-1-95-99>
2. Грошелева, О. Г., Усатенко, О. В., Дудник, А. В., Трифонова, О. В. Крос-культурний аспект комунікативного менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №7. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14588902>
3. Іванова М., Міро І. Мотивація персоналу до креативності як фактор забезпечення конкурентоспроможності, інноваційності та адаптаційної спроможності підприємства. *Economic bulletin of Cherkasy State Technological University*. 2024. Vol. 25. Issue 2(73). P. 110–120. URL: [10.24025/2306-4420.73\(2\).2024.321788](https://doi.org/10.24025/2306-4420.73(2).2024.321788)
4. Іванова М. І., Швець В. Я., Саннікова С. Ф., Варяниченко О. В., Бардась А. В. Соціальна відповідальність як ключова компетенція забезпечення сталого розвитку підприємств. *Бізнес Інформ*. 2023. №3. С. 176–186. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-176-186>
5. Іванова М., Саннікова С., Варяниченко О., Харін С., Бойченко М., Рябик Г. Статистичні методи в управлінні ризиками при плануванні зовнішньоекономічної та логістичної діяльності для забезпечення сталого розвитку підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Том 3(56), С. 241–256. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.56.2024.4380>
6. Ivanova, M., Shvets, V., Varyanichenko, O. Sannikova, S. Acquisition of value-based competencies for effective management of training of specialists. *Management and entrepreneurship: trends of development*, 2022. №1(19), С.44–57. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2022-1/19-04>
7. Ivanova, M., Varyanichenko, O., Sannikova, S., Tryfonova, O., & Bohach, K. Development of directions for increasing the efficiency of innovation management taking into account decarbonization trends in the context of international cooperation. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2025. №1(13 (133)), С. 6–16. URL: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.321964>
8. Коберник О.М. Виховання цінностей особистості: європейський вектор та національний контекст : кол. моногр. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2023. 392 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/41793/1/1.pdf>
9. Kharin S., Ivanova M., Kotenko A. Modern trends in global energy in the context of sustainable development and decarbonization. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-31>

10. Облап П. Питання цінностей в античній філософії. *Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках*. 2024. №7(2). С. 67–74. URL: <https://doi.org/10.15421/342444>
11. Олійник Н. Ю. Особистісні процеси професійного розвитку індивіда. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*, 2023. №1. С.48–54. URL: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2023-1-7>
12. Трифонова О.В., Баранець Г.В., Варяниченко О.В., Дудник А.В. Ефективність імплементації цілей сталого розвитку в корпоративну стратегію підприємства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. № 3. С. 45–56. URL: <https://doi.org/10.33271/ebdut/91.045>
13. Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. Міжнар. наук.-метод. конф. Суми : Сумський державний університет, 2020. 273 с. URL: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/afe6061e-ae5b-46bb-bdb7-7b5b0c89e3dd/konferentsiya_values_2020.pdf
14. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative - GRLI). URL: www.grli.org
15. Європейська академія бізнесу і суспільства (European Academy for Business and Society - EABIS). URL: www.eabis.org
16. Європейська асоціація етики бізнесу (European Business Ethics Network - EBEN). URL: www.eben-net.org
17. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні. URL: www.globalcompact.org.ua
18. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>